

■ Медыясняданак

«БЕЛАРУСЬ — ГЭТА КАВАЛАК ПІРАГА»

Паслу Вялікабрытаніі
працаваць у нас
«выдатна і бяспечна»

Учора ў Мінску адбылася сустрэча прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі з Фіёнай Гіб — Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Вялікабрытаніі ў нашай краіне. З якімі складанасцямі яна сутыкнулася за час працы ў Беларусі, калі ў Мінск прыедзе **Борыс Джонсан** і што думаюць у брытанскім пасольстве пра адмену смяротнага пакарання — на гэтыя і іншыя пытанні адказала дыпламат.

Што адбываецца з «брэксітам»?

Па словах Фіёны Гіб, перамовы па гэтым пытанні працягваюцца, яшчэ неабходна вырашыць вялікае кола пытанняў. Дзве галоўныя высновы з нагоды выхаду Вялікабрытаніі з Еўрапейскага саюза такія: па-першае, Вялікабрытанія пакідае не Еўропу, а ЕС. Па-другое, Вялікабрытанія працягне выконваць адну з асноўных роляў на міжнароднай арэне.

«Мы сапраўды з'яўляемся глабальным гульцом, пастаянным членам Савета Бяспекі, Вялікай сямёркі, і мы сапраўды зробім тое, што неабходна, каб паспяхова завяршыць гэты працэс», — дадала пасол. Яна таксама нагадала, што сам народ прагаласаваў за выхад з Еўрасаюза, але на цяперашні момант важна зрабіць так, каб працэс скончыўся на карысць усіх жыхароў краіны.

Дарэчы, на пытанне аб тым, ці паўплывае «брэксіт» на адносіны Беларусі і Вялікабрытаніі, Фіёна Гіб адказала адмоўна. «А калі і паўплывае, то толькі ў лепшы бок», — дадала яна.

У працяг тэмы беларуска-брытанскіх адносін у Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла спыталі, ці магчымы візіт міністра замежных спраў Вялікабрытаніі **Борыса Джонсана** ў Беларусь. «Не думаю, што гэта адбудзецца сёлета. Ва ўсякім выпадку, такіх планаў у нашым парадку дня няма», — дадала яна.

Акрамя таго, Вялікабрытанія пакуль не плануе адкрываць візавы цэнтр у Мінску.

За прыход інвестараў з Туманнага Альбіёна

Фіёна Гіб таксама распавяла, што пасольства Вялікабрытаніі зацікаўлена ў больш актыўным прыходзе брытанскіх інвестараў у Беларусь.

«Нават калі гаворка не ідзе пра інвестыцыі, паколькі інвеставанне — гэта сур'ёзны крок для брытанскіх кампаній, над якім неабходна добра думаць, ужо нядрэнна, калі развіваюцца гандлёва-эканамічныя кантакты паміж кампаніямі дзвюх дзяржаў», — адзначыла яна.

Фіёна Гіб дадала, што іх пасольства невялікае, таму ў ім няма адмысловага аддзела, які б супрацоўнічаў са спецыяльным дэпартаментам па прамысловасці і гандлі. «Тым не менш мы аказваем усялякую падтрымку брытанскім кампаніям, якія дэманструюць зацікаўленасць у супрацоўніцтве з Беларуссю, разглядаюць магчымае інвеставанне ў Беларусь», — сказала Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол.

Дарэчы, патэнцыял узajemнага супрацоўніцтва ёсць у такіх сферах, як будаўніцтва і лесажываўства. Акрамя гэтага, дыпламат звярнула ўвагу на тое, што Беларусі трэба больш актыўна прасоўваць свае эканамічныя інтарэсы ў Вялікабрытаніі, рэкламаваць сябе, а таксама выходзіць на міжнародныя рынкі.

Ці «пераедзе» Брытанскі савет з Расіі ў Беларусь?

Нагадаем, у сувязі з міжнародным скандалам па справе **Скрыпаля** акрамя высылкі брытанскіх дыпламатаў з Расіі быў закрыты і Брытанскі савет — аргані-

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ

зацыя, закліканая развіваць супрацоўніцтва ў галіне адукацыі, культуры і мастацтва паміж Вялікабрытаніяй і іншымі краінамі.

«Я з задавальненнем бы аднавіла работу гэтай арганізацыі ў Беларусі, аднак гэта паўаўтаномная структура, за яе прымае рашэнні не міністэрства замежных спраў, сам савет павінен прыняць такое рашэнне», — адзначыла Фіёна Гіб.

Яна таксама дадала, што зараз вядуцца перамовы з кіеўскім офісам Брытанскага савета і абмяркоўваецца з'яўленне ў Мінску ўстановы па вывучэнні англійскай мовы пад эгідай гэтай арганізацыі.

Калі грамадскасць ідзе за ўладай

Гаворачы пра адмену смяротнага пакарання, дыпламат адзначыла, што ў гэтым пытанні нельга перш за ўсё абаярацца на грамадскую думку, бо яна, як правіла, падтрымлівае пункт гледжання ўрада. «У Вялікабрытаніі смяротнае пакаранне было адменена яшчэ ў 1960-я гады, аднак па выніках апытання грамадскасць нарэшце пагадзілася з тым, што неабходна было яго адмяніць, усяго дзвесці гадоў таму, — падкрэсліла Фіёна Гіб. — У прыцыпе, цяпер назіраецца скарачэнне колькасці людзей, якія падтрымліваюць смяротнае пакаранне, і паралельна адбываецца павелічэнне тых, хто вы-

ступае супраць. Гэта ўжо з'яўляецца нядрэнным вынікам. У любым выпадку, паўтаруся, грамадская думка не павінна быць асновавальным фактарам тут».

Фіёна Гіб нагадала, што Беларусь з'яўляецца адзінай краінай у Еўропе, у якой на практыцы выконваецца такая мера пакарання. «Адмена смяротнага пакарання з'яўляецца вельмі важнай часткай парадку абмеркавання праваў чалавека, — лічыць Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол. — І мы ўсяляк садзейнічаем таму, каб урад прыняў мараторый на смяротнае пакаранне як першы крок да яго адмены».

Беларусь = бяспека

На пытанне аб тым, з якімі складанасцямі сутыкнулася Фіёна Гіб на сваёй пасадзе ў Беларусі, яна не змагла адказаць, але пры гэтым растлумачыла сваю пазіцыю.

«Да Беларусі я працавала ў такіх краінах, як Емен, Ірак, Самалі, — нагадала дыпламат. — І тут — гэта кавалак пірага! Што датычыцца фізічнага адчування ад работы, то перш за ўсё тут выдатна і бяспечна. Што да працоўных абавязкаў, то мы сутыкаемся з пэўнымі цяжкасцямі і выклікамі, але наогул можна зрабіць выснову, што ваша краіна, няхай і павольна, рухаецца ў правільным напрамку».

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ

Фота БелТА

УСТАНОВЛЕНА ТАРЫФ НА ЭНЕРГІЮ ДЛЯ ЗАРАДКІ АЎТА

Паколькі тарыф на электрычную энергію выкарыстоўваецца ў адносінах да юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрыемстваў, якія аказваюць паслугі па зарадцы электрамабіляў, ён падлягае індэксацыі на змяненне курса беларускага рубля да долара ЗША ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Пры фарміраванні тарыфу Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю зыходзіла з неабходнасці кампенсацыі выдаткаў на вытворчасць электраэнергіі і атрымання энергазабеспячальных арганізацыямі мінімальна неабходнага прыбытку для пашыранага ўзнаўлення.

Указаны тарыф супастаўны з тарыфам на электрычную энергію для насельніцтва, які забяспечвае поўнае закрыццё эканамічна абгрунтаваных затрат на яе выпрацоўку. Такім чынам, асноўны спажывец дадзенай

паслугі — насельніцтва — атрымае магчымасць ажыццяўляць зарадку аўтамабіля самастойна ў хатніх умовах або атрымліваць паслугу па зарадцы аўтамабіля з дапамогай зарадных станцый юрыдычных асоб або індывідуальных прадпрыемстваў, якія аказваюць такія паслугі, на супастаўных умовах.

Як адзначылі ў Міністэрстве антыманапольнага рэгулявання і гандлю, дзяржаўнаму рэгуляванню падлягае сам тарыф на электрычную энергію, у той час як тарыф на аказанне паслугі па зарадцы аўтамабіляў будзе вызначацца гаспадарчым суб'ектам самастойна зыходзячы з кан'юнктуры рынку з улікам выдаткаў на куплю электрычнай энергіі па паказаным тарыфе і іншых затратах, звязаных з аказаннем паслугі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

■ Неасабісты суб'ектыў

АНТРАЦЫТАВЫ КРАСАВІК

Накіды да кнігі,
якая наўрад ці будзе напісана

КАЛІ-НЕБУДЗЬ я, напэўна, напішу пра гэта кнігу. Сцішыцца боль, эмоцыі зменяцца на халодныя разважання, усё стане на свае месцы. Мітуслівыя трывожныя дні і бяссонныя распачныя ночы складуцца ў тры тыдні, праведзеныя ў адным з самых цяжкіх аддзяленняў сталічнай бальніцы, і стануць проста лічбамі ў календары жыцця, красавіком 2018 года, пазначаным цёмна-чорным, антрацытавага адцення колерам. І паслужліва прафесійная памяць (вось яна, здрадліва чалавечая натура: нават у распачнай трывозе назіраеш і запамінаеш) лепш за любы нататнік нагадае пачутае, убачанае, адчутае, перажытае. Гэткія важныя для любога аўтара дэталі, якія, калі пастарацца, складуцца ў адзін выразны пазл, і яго аддрукуюць, пераплятуць у вокладку, паставяць на паліцу кнігарні, і які-небудзь самотны бібліяфіл выпадкова возьме яго ў рукі і нават пагартвае і пачытае некалькі сказаў. І яго, раптам здарыцца, нават зацікавіць тое, што я калі-небудзь напішу.

Я напішу, напрыклад, пра тое, што ў бальніцы толькі два самыя яркія колеры — чырвоны і белы. Чырвоным засцерагальным святлом успыхвае надпіс «Не ўваходзіце!» на ўсіх кабінетах, дзе праводзяцца якія-небудзь даследаванні. Белым халодным-халодным, ледзяным колерам гарыць у канцы доўгага калідора шыльда над рэанімацыяй. Белья глухія дзверы заўжды замкнутыя знутры — уваход пабочным там забаронены ў любы час сутак, і сцюдзёная шыльда нагадвае аб гэтым таксама кругласутачна. Зона адчужэння, калідор паміж гэтым і іншым светам, па якім дарога і ў адзін, і ў другі бок аднолькавая, і, пэўна, толькі тхосьці адзін нябачны вырашае, у якім напрамку кожнаму, хто туды трапляе, рухацца... Паказальнікі выхада, традыцыйна пафарбаваныя ў зялёны, у бальніцы чамусьці не падсвечваюцца. Той, каму суджана адсюль выйсці, знойдзе іх і без дадатковай падказкі.

Яшчэ я абавязкова напішу пра тое, што такое сапраўднае каханне і якімі моцнымі і кранальнымі могуць быць нашы мужчыны. Пра саракагадовага Сяргея, які дзяжуріў каля ложка безнадзейна хворага жонкі круглыя суткі, карміў яе з лыжачкі, падстаўляў судна, не даючы гэта рабіць санітаркам, выконваў усе капрызы сваёй Святланы. Пра адчайную радасць на яго твары, калі ў адзін дзень жонка змагла ўстаць і з яго дапамогай зрабіць два крокі па палале, пра яго «Мы з табой яшчэ патанцуем!». У якім было столькі надзеі. Пра яго спалатнелы твар і нежывыя бяжкія вочы, калі ўрачы выставілі яго з палаты, а праз нейкі час выйшлі адтуль самі, апусціўшы рукі... А яшчэ я напішу пра шасцідзесяцігадовага Міхаіла, які прыходзіў да сваёй прыкутай да ложка Ірыны па тры разы на дзень, прыносяў ёй з дому ежу, мяняў ёй падгузкі, мыў. А дома ляжала таксама прыкаваная да ложка дзевяностагадовага жончына маці, якую таксама трэба было даглядаць. Бабулю ўрэшце прывезлі ў тую ж бальніцу, дзе яна праз некалькі гадзін сканала, і ён з сынамі займаўся пахаваннем недзе на Палессі, але ўсё роўна прыходзіў да жонкі і нічога ёй не казаў, толькі быў яшчэ больш пшчотны з ёю і вочы ў яго неяк дзіўна блішчэлі...

ЯШЧЭ я напішу пра санітарку Элу, якая спачатку даглядала тут хворага бацьку, дзеля чаго вымушана была кінуць працу, а потым, калі бацькі не стала, так і засталася. Пра яе спагаду і разуменне, пра тое, як яна спакойна адказвае на пытанне, якое задаюць, пэўна, усе, каму лёсіца бліжэй пазнаёміцца з гэтым страшным аддзяленнем: «Як вы тут працуеце?» Яна паціскае плячымі, сумна ўсміхаецца: «Хтосьці ж і тут павінен людзям дапамагаць...» Пра яе самы страшны ўласны кашмар: у чатырнаццаць гадоў яна знайшла ў ваннай пакоі павешаную маці і нават праз доўгія дзесяцігоддзі, азірнуўшы некалькі кватэр, яна не можа зайсці ў ванную, не азірнуўшыся на правы кут. Яна дзельціца гэтым асабістым болям з тымі, хто, ужо не могуць глядзець, як мучыцца родны чалавек, бяздумна блукае па цёмным калідоры. Яна, пэўна, верыць: ад усведамлення, што балюча камусьці яшчэ, гэтаму, бяздумнаму, стане хоць на каліва лягчэй.

І пра Вялікідзень у бальнічнай палаце я напішу таксама. Пра накрыты там святочны сняданак, які не распачыналі, пакуль не скончыліся ранішняе кропельніцы, пра кволья ўсмешкі на белых тварах, пра адчуванне вялікага шчасця, бо самы блізкі чалавек, які быў ужо за мяжой, апрытомнеў, пахрыстосаваўся з табой і нават пакаштаваў велікодны пачастунак. І ўжо тады, у тую хвіліну, прыйшло разуменне, што гэты Вялікідзень, колькі б ні мінула гадоў, будзе асаблівым у хралогіі жыцця, бо тады родны чалавек яшчэ быў побач і да яго можна было дакрануцца і пачуць яго голас...

ПРАЗ нейкі час я, напэўна, і праўда здолею сабраць гэты пазл і напісаць кнігу. А хутчэй за ўсё, нічога не атрымаецца. Папераджалым чырвоным зноў успыхвае грозная «Не ўваходзіце!», пранізліва-ледзяным гарыць круглыя суткі шыльда ў канцы цёмнага калідора. А надпіс «Выхад», пафарбаваны ў колер надзеі, тут не падсвечваецца...

Алена ЛЯЎКОВІЧ